

Udgaar i Allinge-Sandvig.
Gudhjem, Østerfars, Hasle
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgiver:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri

Nr. 212

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm. efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsaam. 8 - 6 Ø.

Fredag den 21. August

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1931

Whiskysmugleren.

Ved O. V.

Havet var blikstille. Kun nu og da hørte man Bølgerne slaa mod Skibets Sider. Harry Freder stod lænet op ad Broen og betragtede Bølgernes stumme Leg. Rundt om ham strakte Oceanet sig; graat, uendeligt. Derover laa altsaa New York — det ny Babylon! Nu havde han snart været tre Maaneder saa nær ved denne vældige By — og dog — aldrig havde han været den fjernere end nu. Han havde endnu ikke sat en Fod i Byen. Det vilde ogsaa have bekommet ham daarligt! Han lo højt ved Tanken. Man havde udsat en Pris paa hans Hoved derovre.

„Black Motordevil“ var kendt som et sort Faar blandt Tolderne i New Yorks Havn. Hans Tilnavn „den sorte Motordjævel“, stod paa Listen som den mest berygtede Whiskysmugler. Naar det gjaldt i stormfulde Nætter at bryde gennem Toldbaadens Vagt-kæde, da var Harry paa sin Post. Han havde skabt sig et straalende Navn blandt de hundreder af Smuglere, der uden for Unionens Grænse drev deres lyske Haandværk. Ofte havde han narrer Politikutterne med sin sortslanke pilsnare Motorbaad, naar det gjalt om at bane Vej ind til den beskyttede Kyst for Barkassen, der fulgte efter, tungt lastet med Rom og Whisky.

Det havde været Farten, hvor det drejede sig om Brøkdelen af et Sekund. Ofte, meget ofte, havde han hørt den gammelkendte Lyd af Kugler, der blev sendt efter ham i afmægtig Raseri. Den farlige Leg morede ham; men endnu var der en Følelse af Skam i ham, naar han tænkte paa sit Haandværk. Smugler! Forbryder! Og hvad vilde hun sige til det; den slanke, smukke Amerikanerinde, der havde sit Hjem derinde i Storbyen! Hun, der saa ofte havde budt ham som Gæst til New York tidligere — engang han endnu var Grev Eberhard von Freddersdorf i Kejserens Dragonregiment — men fordømt! Var det maaske ikke fordi? Var han ikke Harry Freder. Det „andet“ maatte jo være forbi. Og hun vilde vende sig bort med Afsky fra Whiskysmugleren Freder.

Han maatte tilmed være Kaptajn Smith taknemmelig for at have revet ham ud af hans Sløvhedstilstand derovre i Hamborgs Havnekvaterer. Den rødskeggede Sømand havde straks med sine skarpe Øjne set, hvad der stak i ham. Henrykt havde Harry indvilget i hans Forslag. Hvordan kunde han andet? Vandet stod ham allerede over Hovedet. Og

igen tilbage til det mørke Kontor med dets støvede Indhold? Nej, det kunde han ikke. Saa var han blevet Smugler, og nu raslede blanke Dollar i hans Lomme. Hvis blot Fortiden ikke havde været der, denne Fortid, der atter og atter dukkede op for ham som et Spøgelse, saa ofte han tvang sig til at glemme alt, hvad før havde været.

En sagte Fløjten rev ham ud af hans Tanker. En Kutter dukkede lidt efter lidt frem af Mørket og lagde sig sidelængs med Smuglerskibet. „Hallo“, lød det ud fra Mørket. Kaptajnen selv kom frem oppe paa Broen og bøjede sig over Rælingen.

„Hvad fører I?“ lød det igen.

„Trestjernet Whisky! 15 Dollar Flasken!“

„Gaa ad Helvede till!“ brølede han tilbage. „Vi betaler tolv!“

„Nej, femten Dollar og ikke en Cent mindre!“ Kaptajn Smith forstod sig paa at handle.

„Vi kommer om Bord“, lød Svaret fra det andet Skib.

„Well, men kun to Mand!“

Nu traadte ogsaa Harry hen til Rælingen, og hans Haand fattede fastere om Revolveren i Jakkelommen. Disse Købere var ikke til at stole paa. Ikke saa sjældent var saadan en Handel endt med Mord og Blodsudgydelse. Denne Gang saa de ud til at være af et mere fredeligt Sindelag. Efter nogle faa indledende Ord forsvandt Kaptajnen i Kahytten med de to Fremmede for der at afslutte Handelen og give Prøver paa Varerne.

Efter ti Minutters Forløb kom de tre Mænd igen op paa Dækket. Forretningen var øjensynlig i Orden, for Smith sagde henkastet til Harry; „To Tusind Flasker!“

Før de gik fra Borde, drejede den ene af Køberne sig endnu engang om: „Men det maa være i Nat — ellers — —“ og han fuldførte med en Bevægelse, der ikke var til at misforstaa.

Skipperen nikkede beroligende. „Well, I kan trygt forlade Jer paa gamle Smith!“

Kutteren dukkede tilbage i Taagen, og Kaptajnen traadte hen til Freder: „Harry! Væk O'Connor, Du og han maa staa Vagt. Jeg vil selv styre Barkassen, men Havnepolitiet passer fordømt godt paa os, siden den Historie med „Blue Star“ sidste Uge, Fanden ta' dem! Naa, men gaar Sagen i Orden, saa gi'r den „Nixer“. Og han gned fornøjet sine Hænder.

Otte Minutter efter skød en slank, sort Motorbaad ud i Natten og tæt bag efter fulgte en dybtbladet Barkasse. Lydløst gled de hen over Bølgerne, man hørte ikke engang Støj fra Motorerne. Begge Baade var omtrent naaet ind under Land, da pludselig en Lyskaster kastede sit mælkehvide Lys ind over Motorbaaden, og ud fra

Allinge-Sandvig Borgerkompagnis Fane.

(Opbevares i Bornh. Museum).
Illustr. til Hammershus Birks Hist.

en Megafon brølede det: „Stand!“

Tiden var inde! Vandet brusede op om Baaden, da Harry med et Ryk kastede Styret omkring og som en Pil fo'r lige forbi de forbløffede Toldbetjente hen imod Hudsonflodens Munding; tre af Toldbaadene gjorde straks omkring og forfulgte ham. Lyskegle paa Lyskegle steg op mod Himlen, for at advare de forreste Baade for den frække Smugler.

En vild Jagt begyndte, Flere og flere Baade deltog i Forfølgelsen. Saaledes opstod der et Hul i Vagtbaadens Kæde, og ubemærket smuttede Barkassen igennem og landede kort efter uden Vanskelighed i en øde Bugt, hvor et kort Lyssignal viste, at man ventede den. Foretaget var lykkedes, takket være Harrys Manøvre.

Imidlertid gik den vanvittige Jagt videre op ad Strømmen. Harry haabede at undgaa sine Forfølgere ved at sejle i store Buer. Det saa allerede ud til, at det vilde lykkes for dem, takket være Taagen, da Irlænderen pludselig brølede: „Fordømt! En Torpedobaad!“ En stor sort Skygge gled frem af Taagen. Atter blev Motorbaaden revet omkring, og endnu en Gang undgik de to Mænd deres Forfølgere. Men — de var opdagede, og Kuglerne begyndte at synges omkring dem. Med en Ed rev O'Connor Dækslet af Maskingeværet og begyndte at fyre løs paa den nærmeste Politibaad. Raab og Forvirring sagde dem, at han havde truffet. Med fornyet Kraft halede Tolderne ind paa den sorte Motorbaad, der raste hen over Vandfladen som en Raket. Vejen tilbage til Havet var spærret pludselig fik et højt Skrig Harry til at vende sig om: O'Connor laa paa Dækket med Ansigtet fortrukket i Smerte; Blodet løb ned ad Tindingen. Færdig! Skæbnen kom nærmere og nærmere. Og Benzinen var snart sluppet op. Fortvivlet rev Harry Roret omkring, saa Baaden stod lige ind mod Kysten. Da han var kommet ind paa Fladstrand, sagtede han

Farten, svang sig over Rælingen og sendte Baaden videre op ad Strømmen. Saa vadede han hastigt i Land.

Han var undsluppet sine Forfølgere, men kun for Minutter, det vilde ikke vare længe, før de havde Baaden, og saa vilde Jagten gaa videre paa Land. Udmattet løb han henover Flodbreden, blot fremad, indtil han naaede en lav Mur. Han var kommet ind i en Have. Forsigtig listede han sig fremefter paa Gangenes knirkende Grus, da han pludselig stod i fuld Lys. Foran ham laa et herskabeligt Villa, næsten som et Slot, i fuld Belysning, og Haven, han stod i, var illumineret af hundreder smaa kulørte Lamper. Der var øjensynlig Fest; han saa Gæsterne gaa omkring derinde, og han vilde skynde sig at slippe bort igen, da han saa en ung selskabsklædt Dame komme henimod sig fra en af Sidegangene. Han blev staaende som lammet. Han troede at se en Aand. Og dog — det var — Maryann! Hendes Navn kom som i et Skrig over hans Læber. Forskrækket blev hun staaende og stirrede og stirrede fremmed paa ham; saa — med eet genkendte hun ham: „Min Gud — Mister Freddersdorf?“ Hun blev ubeslutsom staaende, da hun opdagede hans forvildede Udseende og hans vaade, forrevne Klæder.

Det var kun et Øjeblik, men det var tilstrækkeligt for Harry, uden at svare hende vendte han sig om og gik — ganske langsomt — tilbage ad den samme Vej, ad hvilken han var kommen. Saadan kunde han ikke vise sig for Maryann, som Smugler, Whiskypirat! han kunde ikke taale, at den eneste Kvinde, han nogensinde havde elsket og agtet, skulde trække paa Skulder af ham.

Roligt gik han Toldbetjentene i Møde, han skimtede allerede Skæret af de søgende Lommelamper. Da han stod foran de første, gjorde han en Bevægelse, som om han vilde trække Revolveren, en Brøkdelen af et Sekund, og et Skud knaldede gennem Mørket. Med et dump Klask faldt Harry til Jorden. I et lynsnart Glimt saa han hele sit øde, forfuskede Liv for sig som i en Film, der blev afspillet i et rasende Tempo, en rød Taage flimrede for hans Øjne, og hans sidste Aandedrag var en uhorlig Stønnen: „Annamyl!“

— — — Den flotte Politiløjtnant betragtede den unge, fornemme Dame, der havde bedt om Oplysning om den afdøde Smugler, med et indsmigrende Smil: „Det skal De ikke bryde Deres skønne Hoved med, Frøken, det var blot en genem Whiskypirat, som vi tilfældigvis fik Ram paa. Harry havde taget sin Hemmelighed med sig ind i den Verden hvorfra intet mere vender tilbage.

40,000 unge Mænd.

Det Billede, vi i Dag bringer vore Læsere, er taget af et Mindesmærke, som er rejst i Hamburg ved en Gren af Alsteren.

Paa Tavlen, der er 21 Meter høj staar: „40,000 af Byens Søner gav deres Liv for jer. 1914 — 1918“.

Den gule Fare.

— 0 —

Hvert Minut fødes fire Børn i Mikadoens Land, og Befolkningen vokser hver Maaned med 43,000 Personer.

Øst er Øst, og Vest er Vest siger Kepling. Denne Sandhed gælder ogsaa Begrebet Børnefødsel. Medens alle Vestens Kulturlande ser deres Befolkningstal mer eller mindre stagnere, vokser Befolkningens mængden i Østen med rivende Hast. For Kina har man ikke Tal, og det er vel tvivlsomt om Befolkningen dér har taget til under da mange Aars Uroligheder; men de Tal, der foreligger baade fra Indien og Japan, viser, at Befolkningstallet i Østen er stærkt stigende. Medens Indien er godt paa Vej mod Kinas 450 Millioner Mennesker, er Japan stærkt paa Vej til at slaa Tyskland.

Der foreligger nu endelig en Oversigt over Befolkningstallet i Japan paa Grundlag af Folketællingen i 1930, der blev udført meget omhyggeligt. Denne Oversigt viser en Befolkningens mængde paa 64,450,005 Mennesker, hvilket er en Forøgelse siden 1925 paa 4,713,183 eller 7,9 pCt., medens Forøgelsen i det foregaaende Femaar var 3,773,859 eller kun 6,7 pCt. Dette viser, at Fødselens Antal i Japan er gaaet frem i de sidste fem i Forhold til den foregaaende fem Aars Periode, medens de i det samme Tidsrum

er gaet stærkt tilbage i Vestlandene, saaledes at flere af disse Lande nu kan forudse det Tidspunkt, da Befolkningmængden vil begynde at gaa tilbage. Japanerne sætter nu flere Børn til Verden end de nogensinde har gjort, og tager man Gennemsnittet af Fødslerne for den sidste fem Aars Periode, viser det sig, at der i Japan er født ca. 4 Børn pr. Minut, hvilket giver en Stigningspromille paa over 15.

Mærkeligt nok kan man drage en Sammenligning med Fødslernes Antal og den Udvikling, et Land gennemgaar. Det viser sig nemlig, at Japan nu vokser med samme Hast, som England gjorde i Halvfemserne, da den industrielle Udvikling satte ind, og hvis Japan er i Stand til at holde den samme Linje, som England holdt op til Aarhundredskiftet, vil det betyde, at Japan i 1960 faar en Befolkningmængde paa over 100 Millioner.

Men hvorledes skal Japan skaffe Maden til de mange Munde? Dette Spørgsmaal interesserer mere den hvide Race, end det interesserer Japanerne selv. En ny Mund betyder ogsaa to nye Hænder, siger Japaneren, betyder ogsaa to nye Hænder til at arbejde, og hidtil har Japan været i den lykkelige Situation, at der har været mere end Arbejde nok til alle. Selv nu er Arbejdsløsheden forbavsende ringe i Forhold til, hvad den er i Europas Industrilande. Men selv om Japaneren tager dette Spørgsmaal med Ro, saa er der dog en Vanskelighed, som i alle Tilfælde Regeringen ikke overser, og det er Mangelen paa Jord. Trods sin mægtige Befolkning er der i Japan ikke engang saa megen dyrkelig Jord, at Arealet er halvt saa stort som Californien. Vel dyrkes Jorden mere intensivt end noget andet Sted, men dette er ikke nok. Japan er kommet til det Punkt af sin Udvikling som Industriland, at det ikke mere kan brødføde sin Befolkning, og derfor ønsker Regeringen et af to; Enten Ret for sin Befolkning til at emigrere eller ogsaa nyt Land lagt ind under Mikadoens Styre, og her er det, Japan møder de største Vanskeligheder.

Skal Japaneren udvandre, ønsker han ikke at udvandre til ubeboede Steder og kolonisere disse for sit Land. Han vil til de Lande, som den hvide Race allerede har taget i Besiddelse, fordi han der lettere kan skabe sig en Eksistens i Ly af den hvide Race. Han er mere nøjsom, mere flittig og mere udholdende og er villig til at arbejde for en lavere Løn end den hvide Arbejder. Som Arbejder rummer Japaneren derfor en Fare for den hvide Arbejder, og dette har baade Amerika og Australien ikke villet finde sig i, hvorfor de har sagt nej til en japansk Invasion. Denne Udelukkelse af Japanere er ofte blevet anset som en Kilde til et daarligt Forhold mellem den hvide og gule Race, og Opretholdelsen af den nuværende Tilstand vil medføre et japansk Udbrud, naar Landet føler sig stærkt nok dertil, for at tiltvinge sine Borgere samme Rettigheder, som den hvide Race har. Denne Fare overvurderes sikkert meget betydeligt, idet Japanerne selv slet ikke ønsker at udvandre. Han foretrækker at blive hjemme ved Fysiomas Fod, saa længe han der har en Mulighed for at skabe sig en Eksistens. Dette bevises let ved den Kendsgerning, at trods Overbefolkning i det egentlige Japan, er det endnu ikke lykkedes den japanske Regering at faa Japanere

til at tage Jord i de erobrede Egne i Manshuriet eller paa den store Ø Makkaido, der er mere frugtbar, end de Egne, der nu dyrkes. Men ret bortset fra, at Japanerne ikke ønsker at udvandre, hvorledes skulde en saadan Udvandring i tilstrækkelig Maalstok til at holde Befolkningmængden nede foregaa? Man maa huske paa, at Befolkningstigningen andrager næste en Million om Aaret, og hvilket Land i Verden vil være i Stand til at organisere en Emigration i en saa uhyre Maalestok? Intet, det lader sig ikke gøre.

Men Japan har ogsaa meget store Chancer endda, nemlig som Industriland. Japaneren har lært Europa og Amerika Kunsten af, og saavel den europæiske som den amerikanske Industri har faaet at føle, at der paa den anden Side Jordkloden er opstaaet en Industriland, der med Held kan konkurrere. Og som Industriland har Japan sine Chancer, idet der rundt om Japan ligger mægtigere Markeder end noget andet Sted paa Jorden. Den Dag, der er Fred i Kina, er der ingen Grænser for, hvad der kan sælges her. Det samme gælder de ostindiske Øer, hvis Befolkning har en stadig stigende Trang til Industrivarer, og som derfor er villig til at supplere Japan med de fornødne Fødevarer, naar der kan faas Maskiner, Klæder, Cykler, Biler, Køkkenudstyr o.s.v. i Bytte; her ligger Japans Fremtid som Østens Værksted.

Bornholms Befrier.

Bogen om Jens Koefoed — af Kapt. K. E. S. Koefoed — er nu udkommet og kan faas i Boghandlerne.

Hermed er der udfyldt et virkeligt Savn; idet den Mand, som uden Sammenligning har haft den største Betydning for Bornholms Historie, nu har faaet en Bog for sig selv — en Bog, der er lige værdig for Emnet som for Forfatteren.

Den foreligger nu som et smukt Resultat af flere Aars ihærdigt Arbejde med Stoffet, og vi, der ikke af Selvsyn kender Kildeskrifterne, tvivler ikke om, at disse er fulgt saa loyalt og samvittighedsfuldt, som det er muligt. Herfor borger da ogsaa Forfatterens andre historiske Arbejder, som vi her i Bladet i lang Tid har haft kunnet glæde os over. Desuden har Læserne jo ogsaa haft Lejlighed til gennem en Række Artikler om Opstanden at stifte Bekendtskab med Forfatterens Bevismateriale og til at vurdere hans Argumentation.

I alt væsentligt lader han den gamle, traditionelle historiske Opfattelse komme til Ære og Værdighed, og vi faar Befrieren at se i den Glans, hvori vore Forfædre i ca. 300 Aar han set og beundret ham, som vor Nationalhelt — ikke som en raa, brutal Slagsbroder, men som en rask, snarraadig og handlekraftig Fører, der sad inde med Datidens højeste Dannelse og optraadte paa ridderlig Adelsmaner.

At han som Søn af en af Øens fornemste og rigeste Mænd og hørende til den førende Slægt har været en saadan Mand, er der vel heller ingen Grund til at tvivle om, og havde han ikke været saadan, var han vel heller ikke blevet Fører for sine Landsmænd.

Modstanderne — Svenskerne — omtales paa en tiltalende Maade, saa ingen Svensker nu med Rette kan føle sig stødt. At Printzen-

skjold behandlede Bornholmerne haardt kan dog ikke fordøjes, da dette jo var selve Aarsagen til Opstanden.

Slotsfruen interesserer aabenbart Forfatteren ganske særlig. Hendes Sjølekvaler er blevet indgaaende og særdeles levende behandlet. At hendes Nervesystem har været udsat for en haard Prøve, kan der sikkert heller ingen Tvivl være om.

Den omdiskuterede „Svineslagting“ og Printzenskjoldvisens fantastiske Overdrivelser faar i Bogen en ædruelig og sandsynlig Forklaring, saaledes at man kan forstaa, hvad der herom er Digtning og Sandhed.

I det hele taget gives der paa en livlig og underholdende Maade et tilforladeligt historisk Tidsskildre af Forholdene paa hin Tid.

Vi tror Forfatteren har gjort vel i at vælge den fortællende fremfor den rent historiske Form. Den tager Læseren fangen fra første Færd og er ligefrem spændende lige til det sidste — selv om man i Forvejen kender Resultatet — ja paa sine Steder helt dramatisk, dog uden at man nogensteds tvivler om, at saaledes maa det være gaet til.

At Forfatteren ogsaa er en dygtig Tegner, herom vidner det elegante, farvelagte Vaaben paa det kridthvide Omslag og de talrige, fikse Vignetter, som er anbragt paa passende Steder rundt om i Bogen. Bogens Ydre og hele Udstyrelsen er i det hele et saadant, at den vil pynte paa ethvert Bord og glæde enhver Bogelsker.

Den bør findes hos enhver Bornholmer, der har Interesse for sin Fødeøes Historie og hos enhver Dansker, der føler Taknemmelighed for, at Bornholm hører til Danmark.

Enhver Dansker bør kende de nærmere Omstændigheder i denne i Danmarks Historie enestaaende Begivenhed, som førte til, at Bornholm er dansk.

Vi ønsker Forfatteren til Lykke med det smukke Værk, og paa den bornholmske Litteraturs Vegne takker vi for denne værdifulde Forøgelse.

Drivtømmer.

Af MAMON.

—o—

Et Skib imponerende i Størrelse og Linie og ækelt ved sine stygge, næsten uhyggelig Farver, gled ind i Københavns Havn. En Buket af Europas duftende Navne var ombord i Salonerne, som den 20,000 Tons store Kæmpe gemte i sin Bug. Det var Drivtømmer fra Livets haarde Sejlads, kuldsejlede Skuder, men stolte, velbyggede Skuder, som har sejlet under Navne, der nu gemmes i Verdenshistoriens gyldne Bog.

En Konge uden Fædreland, en Major uden Hær, en Hertug uden Hertugdømme, Lord og Lady'er var ombord i det stolte Skib, der lignede et flydende Fængsel, et Transportskib for Soldater, der var tænkt som Kanonføde et eller andet Sted paa Kloden, hvor menneskelige Stridigheder kommer som Vulkanudbrud.

I den Odeur, der hænger omkring en detroniseret Monark, fulgte Adelsnavne, Forfatternavne, Aands, og Businessmænd, Arrogante Væsener paa Flugt over Nordhavene var Kæmpeskibets Indhold. Blaserte, træuede i Livets Skole gennem de Nydelser og Kvaler som Livet kan give, traadte de ned fra Skibets skiddengule Overbygning, og gik ned af den hvidskurede Landgangsbro.

Forrest Kongen uden Fædreland, vraltende i sin Gang som en overtrænet Bøksker, men alligevel med Verdensmandens Elegance. Skødesløs var hans jordiske Hylster af Uld og Silke slynget om hans slanke Skikkelse. Hatten sad paa snur med Skyggen smækket op foran, Slipset var prikket og iøjnefaldende, Frakken kort og i Raglanfacon. Hans lange Ben afsluttedes i et Par Lakstøvler. Hertugen af Toledo er solbrunet som alle spanske Grander, hans Tændet er et skinnende Perlerad, hans tynde, krusede Skæg velsoigneret, og et permanent tillært Smil spillede om hans karakteristiske Bourbon-Mund.

Hertugen uden Hertugdømme fulgte ham, Majoren uden Hær saa efter ham, Adelen nød den Opsigt, han vakte, medens han bevægede sig ud gennem Kajen.

Ved Aarsskiftet var han og hans Følge et Folks Guddom. Han, en Konge i straalende Gévandt, var forvandlet til Privatmanden, der som Drivtømmer glider rundt paa den Klode, hvoraf en Plet engang var hans og hans Folk. Smilende, tavs, glad eller vemodig gaar han fra Land til Land, fra By til By, Verdensmandens haarde Skal dækker over hans sande Tanker — de er uofficielle; selv en Hertug af Toledo mener at være sit Folk et Tavshedsløfte skyldig. Kongelig er hans Form, kongelig hans Smil og korte Tale. En Konge vil altid være Konge . . . selvom han er uden Kongedømme.

„Viceroy of India“, saaledes var Kolossens Navn, havde 460 Passagerer ombord; der var alt fra Rigmænd til Videnskabsmænd, Mr. Vaughan-Morgan, Sir Thomas Nicol, Lord Craigmyle, Major Sir Sydney Crookhank, Sir Austin Low, den italienske Millionær Signor Piccoli, den irske Prælat I. Kelleher, Dr. A. Chaplin, Major Wren, den verdensberømte Forfatter, og Comte Philippe de Cosse Brissac. Kun et Udpluk af disse Navne med international Klang, som fulgte i den detroniserede Konges Kølvan.

Senere viste Mændene fra Dybet sig. Medaljens Bagside kom frem ved Middagstid, da Skibet skulde have nye Forsyninger. Det var stoute engelske Søfolk, kaffebrune Indere i mærkelige Gévandter, svedende og uforstaaende saa de ud over de nysgerrige, der stod ved Kajen. En Molok af en Inder, med en Bringe som en af Toledos bedste Fægtetyre kommanderede denne farvede Trup, hvis Speciale er at udholde Strabadserne i Varmen omkring Ækvator.

Selv Nordens halvkølige Sensommerdag tog de med deres særegne Humør, pludrende og smilende med deres mægtige hvide Gebis trak de i Trosser, spulede og sprang rundt paa det flydende Kæmpehus.

Underlige Mennesker, underligt Skib, som vuggende gled ind i Københavns fredfyldte Frihavn med et Pust fra fremmede Strande. Romantikens Fugl baskede med stækkede Vinger paa øverste Dæk, der hvor Hertugen af Toledo bor med sin Frænde Hertugen af Miranda.

Paa Kajen stod en maabende Mængde og beundrede Kæmpeskibets elegante, men ejendommelige levende Indhold . . . Mundus vult decipi.

Folkedanse m. m.

I Aften bliver der stor Fest paa Christensens Sal.

Den kendte Skuespiller Chr. Schrøder synger muntre Viser og fortæller lystige Historier og Anekdoter. Hr. Schrøder er kendt fra

Radioen, hvor han optræder sammen med de gamle Spillemand fra Vejleegnen og tolker sammen med disse gamle, jyske Folkelieder.

For Tiden er Hr. Schrøder paa Gæstevist paa Hotel „Jomfrubjerget“ i Almindingen.

Et Hold Børn fra Allinge-Sandvig giver Opvisning i Folkedanse. Det er snart helt nyt at se kendte Ansigter paa Scenen igen. Desidste Aar har det været Hasle- og Rønnebo, der har fremvist de gamle, bornholmske Folkedanse hernede. Dette maa vel være at gaa over Aaen efter Vand, da Allinge-Sandvig dog ellers har ligget i Spidsen paa dette Omraade.

Der danses: Ajle—manjs—totur, La—temm—pett. Oksdansen (svensk), Bordajnsijn, Sjiinmyra—Valsen, Tante—lett.

Desuden synger Børnene Bornholms Drapa og en bornholmsk Vise: Kongijn å Karna.

Fyld godt op i Christensens Sal i Aften og oplev et Par fornøjelige Timer.

Et Jule-Legat.

Rentier Chr. V. Jacobsen og Hustru, f. Møller, i København, har oprettet et Legat, stort 10,000 Kr., der under Navn „P. Møller og Hustrus Jule-Legat“ foreløbig skal bestyres af Pastor Pedersen og Sparekassebest. Ridder. 4 Portioner vil blive uddelt hvert Aar.

Allinge Folkebibliotek

aabner atter for Udlaan førstk. Mandag.

Dampsk. Hammershus

skal i de sidste Maaneder have befordret ca 6000 Passagerer paa Simrishamn-ruten og 1500 til Christiansø.

Skoleferierne

er nu forbi, og de fleste Turister og Landliggere, der har skolepligtige Børn, er rejst. Det tynder ud paa de stedlige Hoteller og Pensionater. Et eller andet større Rejseselskab suser dog endnu gennem Byerne og gør Bornholm paa en Dag. I Forgaars kom saaledes 560 Tyskere fra Stettin og godt 100 fra Kolberg.

Kunstflyvning ved Splitsgaard.

Paa Søndag kommer Clauson Kaas herover og foretager nogle nervepirrende Øvelser; Filmsskuespillerinden Emilie Sannom vil under Flyvningen klatre op paa Bæreplanerne og springe ud med Faldskærm. Nu ventes der kun paa godt Vejr.

Hotel Finnedalen

indbyder til Koncert paa Søndag.

Bornholmske Sparekasser

afholder Møde sidst i August, for at tage Stilling til Andragender om Henstand og Rentenedsættelse i Anledning af Landbrugskrisen.

Aaen.

Blodbækken i Sandvig har i mange Aar givet Anledning til Debat, nu er den endelig renset op og gennem en Kloak ført ud til Havet. Ogsaa Allinge har en Bæk eller Aa, der gennem Aarene har været benyttet som Affaldsmødding. Enkelte Beboere ved Brogade har dog i den senere Tid gjort ihærdige Forsøg paa at rense op og regulere Vandet, der paa Grund af Sluserne ved Savværket, løber meget uregelmæssigt. Brinkerne er blevet stensatte og cementerede, og smaa Blomsterhaver har afløst en Urskov af Nælder, Malurt og Skræpper.

Nu andrager en af Beboerne Byraadet om at Aaen maa blive oprenset, da Vandet trænger ind

i Kælderen. Havde det ikke været rigtigere, om vedkommende havde fulgt de andres Eksempel, altsaa renset op og støbt en Mur, der hindrede Vandets Indtrængen. Kommunalbestyrelsen har jo Op-gaver nok at løse og Borgerne Skatter nok at betale.

Skovrestaurant
Stammershalde.
Søndag den 23. Aug. Kl. 8
Stor kinesisk Fest
med originale Dekorationer og Kostumer.

Hotel Finnedalen.
Søndag d. 23. Aug. Kl. 4 Koncert.
Kl. 8 Danseafte. Alexand. Trio.

Ribs købes.
Gartner Jensen. Tlf. Allinge 41.

Grise af forskellig Alder er til Salg paa **Kildesgaard i Re.**

En ung Pige kan 1. Sept. eller senere faa Plads hos **Christine Munch** ved Havnen, Allinge. Samme Sted sælges et Chatol.

2 Hoppeføl er til Salg hos **Harald Olsen** ved Lynggaard, Olsker.

Gummistøvler Nye Varer sælges til nye, lave Priser med Garanti.
Allinge Fodtøjsmagasin
L. Larsen.

Nu er det Istid!
Flødeisen fra **Mejeriet Kajbjerggaard** bringes i Erindring. Alle gangbare Sorter haves. Vore øvrige Mejeriprodukter anbf. **Forlang vor Flaskefløde.**

Autokørsel.
Ny lukket 4—5 Pers. Bil udlejes **Vognm. C. P. Pedersen,** Nygade, Allinge Tlf. 133.

All Sommerfodtøj sælges til smaa Priser.
C. Larsen, Vestergade.

En Lejlighed udlejes 1. September.
Frank Holm, Allinge.

Overretssagfører
Jac. Jensen.
Inkassationer, Ejendomshandler. Dokumentskrivning, Dødsbobehandling m. v. Kontor i Allinge: (Bogtrykker Gornitzkas Ejendom). Træffes personlig hver Fredag Kl. 11-1.

Restpartiet af Sommerkjoler udsælges i disse Dage til langt under Prisen.
Allinge Messe
Th. Holm.

Ny 7 Pers. Crysler samt 12—14 Pers. Charabanc-Bil udlejes. Al Lastkørsel udføres. **Tlf. Allinge 131. Wilhelm Riis.**

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemteste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Bølsbet + 5 Øre i Porto mod Kvitering paa Postbeviset.

Til Tærskværker anbef.

Gummiremme, Balataremme, Remvoks.
Konsistentfedt, Smøreljer, Remsamlere.

Produkten.

Bestil Vinterbrændsel nu.

Vi venter Ladninger med **prima engelske og tyske Kakkellovnskul, knuste Gaskoks og Brunkulsbriketter.**

Priserne er nu saa lave, at det absolut kan anbefales at bestille sit Forbrug. Allerbedste Kvaliteter. Billigste Priser.

Produkten.

Kraftige Dampkul.

Vi har prima Dampkul paa Lager, og Priserne er i Aar sat kolossalt ned.

Produkten.

Regnfrakker

til Damer, Herrer, Piger og Drengene er paa Lager i alle Størrelser.

Kulørte lette Damefrakker fra 13 Kr.
do. do. „Peter Pan“, svære med lodden Vrange 22,50.
Sorte, blanke Frakker til Piger og Drengene, alle Størrelser og smaa Priser.
Prima sorte, blanke Herrefrakker, alle Størrelser.

Magasin du Nord's Udsalg
ved **Victor Planck, Allinge.**

Slagteriets Udsalg paa Lindeplads

anbefaler sig med fersk og roget **Flæsk, Mørbrad og Karbonade** hjemmelavet **Fars, Medister, Sylte, Leverpostej og Lungepølse.** Alt i **Paalæg og Konserves.**

Friske **Slagterivarer** Onsdag og Fredag.
Johanne Hansen Tlf. 45.

Kotoed & Mortensens Byggeforsretning

Ligtøj og Ligsenge. Ligkistelager. Ordning af Begravelser
Telefoner 77 og 79.

Ønsker De Byggearbejde?

eller Reparationer udført, da henvend Dem til

Bygmester Johannes Pedersen,

Havnegade, Allinge. Tlf. 141.

Specialitet: Jernbeton-Lofter.

Tegning og Overslag gratis.

Hvorfor købe Tryksager

Indpakkingspapir og Poser hos omreisende Agenter, der paa Grund af Rejsseudgifter maa beregne større Avance paa en ringere Vare, og sælger denne paa Efterkrav og uden Garanti.

J Gornitzkas Bogtrykkeri, Allinge, er De altid sikker paa at faa Deres Tryksager godt udført til den billigste Pris og saa vidt mulig omgaaende Levering. Telefon 74. **Indpakkingspapir, Økonomruller, Konvolutter & Poser til Fabrikspris**

BRØDRENE ANKER, HASLE

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Ajlepumper - Vandpumper - Varmtvands-Anlæg,

AVERTÈR I NORDBORNHOLM

Al Slags Lastkørsel

samt Transport af Svin til Slagteriet besørger gerne.
Tlf. Rutsker 20 x. **H. A. Jensen, Vang.**

Strandhotellet.

Øens livligste Etablissement. **Soire-Dansant hver Aften.**
Daglig Koncert af Alwin Kochs bekendte Orkester.
Hver Tirsdag og Fredag **Roulet Dansant.** Værdifulde Præmier.
1ste Klases Varer. Moderate Priser.
Telefon Sandvig 14. **Ærb. Fr. Bidstrup.**

Bil udlejes.

Ny 5 Personers **CRYSLER** udlejes.
Tlf. Allinge 63. **Frank Holm.**

14 Personers Bil

udlejes samt al Blkkørsel udføres.
C. Jensen.
Telefon Rø 59 y.

Al Lastkørsel udføres

samt **Svin** til Slagteriet a 75 Øre pr. Stk.

Lukket 12—14 Pers. Bil udlejes.
Tlf. All. 117 y. **A. Engell, Tein.**

Hasle Bank

Aktieselskabet
modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Termins-ydelser til Kreditforeninger, ordner Kreditaan m. m.

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag. Fersk Flæsk, Karbonade. Mørbrad. Medisterpølse, Fars.

Bayerske Pølser, Knæpølser
Roget **Medisterpølse.**

Kogt Skinke.

hjemmesmeltet Fedt.

Forskelligt Paalæg.

Dina Sørensen, Tlf. 38.

Husbestyrerinde

kan faa en let Plads hos
Part. Jens Mogensen, Gudhjem.

En Karl

kan straks faa Plads.
Riis, Kjøllergaard.

En flink Pige

søges 1 Sept.
Schou, Hammershus.

Bedste Sort Standard Høstbindegarn

af dansk Fabrikat og af „Kolumbus Mærket“ — 350—400 Meter pr. Kilo — sælges nu til meget smaa Priser pr. Kontant.
Bestillinger udbedes.

Nordlandets Handelshus.

Vi beder om Bestillinger paa

18 pCt. Superfosfat, 40 pCt. Kaligødn.

og den jyske, bløde **GødningSkalk** til Levering pr. September—Oktober Maaned. Prisen for Gødning er betydelig nedsat.

Nordlandets Handelshus.

Vil De have Fart i Omsætningen?

Hvad hjælper det at Lageret er fuld af Varer, naar Butikken mangler Kunder. Den store Omsætning til en lille Avance giver den store Kundekreds, naar der averteres i

„NORDBORNHOLM“.

Fine lærredsprægede Servietter

leveres falsede og med paatrykt Navn for Kr. 7,50 pr. Mille. Mønstrede Stjerne-Duge til Restaurations og Kaffeborde i Ruller a 94x2500 cm kun 4 Kr. — Ingen Vask mere!
Al Hotelreklame udføres billigst i Allinge Bogtrykkeri.

Vær god mod Naturen.

Den skønne Natur fylder dit Sind med Friskhed og Glæde —

Den gør dig sundere baade paa Legeme og Sjæl. — Derfor — vær god mod Naturen som mod en Ven!

Har du fundet en køn Plet ude i den fri Natur, saa ødelæg den ikke! Husk paa, Naturens Skønhed er ikke din alene, den er alles!

Har du ligget i et Skovbryn eller paa en Strandbred og spist din Mad, saa efterlad ikke Stedet som en Køkkenmødding, naar du lgaar din Vej. Lad ikke tomme Flasker, Konservesdaaser, Æggeskaller og Papir forstyrre Skønhedsindtrykket for dem, der siden søger Stedet!

— Gør rent efter dig!

Pluk aldrig Markens eller Skovens Blomster, hvis du ikke bryder dig om at tage dem med hjem. Det er hensynsløst at plukke Blomster for straks efter at smide dem bort igen. Ogsaa Blomster lever, og saa længe de lever, kan de glæde Mennesker,

Ryk ikke Anemoner eller andre Blomster op med Rod! Naar du gør det, er du med til at udrydde den danske Skovs Skønhed! Vil du ved o raarstid have grønne Bøgegrene med dig hjem fra en Skovtur, saa skær Grenene omhyggelig af med en Kniv! Skær dem af med et skraat Snit, og vælg dem paa en saadan Maade, at du ikke ødelægger Træets Form og Skønhed. Tag kun Grene, hvor du har Lov dertil! Ødelæg aldrig unge Træers Topskud. Glæd dig ved Fuglenes Sang, men rør ikke Fuglenes Reder.

Færdes du paa Steder, der tilhører Privatmænd, saa vær dobbelt omhyggelig og nansom i din Optræden. Hensynsløse Turister har lukket Adgangen til mange kønne Steder i vort Land, fordi de ikke var gode mod Naturen. Vær varsom med Ild, naar du færdes i Skov.

Men du, som har lært at sætte Pris paa Naturens Skønhed, du vil altid være en god Turist.

Du vil altid erindre, at saa køn og ren, som du selv ønsker at møde Naturen, saa køn og ren bør du efterlade den til andre.

Hammershus.

—o—

Slottets Historie.

Bispetiden.

Siden Aar 1149 besad Ærkebiskopen i Lund de 3 af Bornholms 4 Herreder under Danskekongens Overhøjhed. Alene det fjerde — Vester Herred — med Kongeborgen Lilleborg i Almindingen var udelte i Kongens Eje.

Med Jacob Erlandsens Valg til Ærkebiskop 1252 begyndte den langvarige og bitre Strid mellem Bispe- og Kongemagten, hvori Bornholm kom til at spille sin ikke ubetydelige Rolle. 1259 lod Kong Kristoffer Jacob Erlandsen fængsle og fratog ham hans Rettigheder, hvilket foranledigede dennes Broder, Anders Erlandsen, til i Forening med Fyrst Jarimar af Rygen at foretage et Krigstog til Bornholm. Under dette indtoges Kongeborgen (Lilleborg i Almindingen) som afbrændtes og ødelagdes, og dens Besætning (ca. 200 Md.) nedhuggedes. Herefter toges der fat paa Opbyggelsen af Hammershus Fæstning, hvis Grundlæggelse formentlig kan sættes til Aaret 1260. (Blandt Bornholmerhistorikerne hersker der nogen Uenighed herom. Tallet svinger mellem 1255 og 1260.) Allerede 1265 blev Slottet erobret for Kongemagten af Erik Glipping, der dog efter indgaaet Forlig 1276 gav det tilbage til Ærkebiskoppen. Erik Glipping blev myrdet 1286, og under Erik Menved blussede Striden atter op imod den daværende Biskop Jens Grand, hvem Kongen fængslede. Det lykkedes dog Biskoppen at flygte fra sit Fængsel i Søborg Slot, hvorefter han tog Ophold paa Hammershus, hvor de fredløse Kongemordere ogsaa fandt et sikkert Tilflugtssted.

Da Biskop Esker Juel stadig holdt sin Haand over Kongemorderne, lod Erik Menved sin Marsk Ludvig Albertsen i 1319 belejre og indtage Slottet. Kong Christoffer den 2den maatte dog allerede 2 Aar efter aflevere det til Esger Juel. Ludvig Albertsen var imidlertid gaaet over til Bispepartiet og forsvarede sig tappert gennem 16 lange Maaneders Angreb af Kongens Marsk Peder Vendelbo, der endelig 1335 indtog Slottet. — Kun en stakket Stund forblev Slottet ogsaa denne Gang ved Kongemagten, idet Esker Juel alt det følgende Aar fik sit Slot tilbage. — 1360 indtog Valdemar Atterdag Slottet, men gav det ligeledes tilbage kort efter; denne Gang dog kun paa Betingelse af, at det skulde gives til Kronen, naar det blev forlangt. — Derefter beholdt Bispepartiet Hammershus og Bornholm uhindret af Kongemagten, indtil Christian II i 1522 benyttede sig af ovennævnte Klausul til at inddrage Slottet og Landet under Kronen. Gejstligheden protesterede ganske vist paa det kraftigste, men dens Magt var nu brudt og dens Rolle som Medbejler til Magten for stedse udspillet, og dermed var den for Bornholm saa vigtige Tidperiode til Ende. For Slottet var dets Glansperiode derimod forbi; bygget som det var for Bispernes særlige Formaal, kom det aldrig siden til at faa den Betydning, som det havde haft i Bispetiden. Det skulde dog alligevel endnu i ca. 200 Aar gøre Tjeneste som Residens for Lensmændene og Landets Administration.

Fleere Gange i den senere Biskopsperiode blev Landet hærget og plyndret af Lybækkerne, og dette ophørte ikke med Kongens Pvertagelse af Bornholm. 1522 landsatte de en Troppestykke ved Sandvig. Samtidig med dennes

Angreb fra Landsiden, bombarderede den lybske Krigsflaade Fæstningen fra Søen, hvilket førte til, at Slottet blev indtaget og ødelagt og Besætningen nedhugges.

Lybækkertiden.

Frederik I. sluttede sig til Lybækkerne og fik ved deres Hjælp afsat Christian II. og kom selv paa den danske Trone. Til Løn herfor fik Lybæk Bornholm i Len paa 50 Aar fra 1525 til 1575.

Den 23. August 1525 udsendtes Kongens Brev, hvori han meddelte, at de Lybske voldeligen havde indtaget Kronens Gods Gulland og Visby og Visborg Slot; og befrygtedes, at de vilde beholde det erobrede Land til stor Skade og Fordærv for Riget, har han sendt sit Sendebud til de Lybske, som ikke vil opgave det vundne Land, uden de faar andet Vederlag for den Skade, de har lidt af Søren Nordby, og for den Hjælp, de har ydet Kongen mod Chr. II. med Skibe, Ryttere og Knægte m. m.

Derfor har Kongen maattet samtykke i at overlade dem Hammershus Slot og Bornholm som Len i nogle Aar, saa at man fremtidig kan leve fredeligt og enigt med de lybske og vendiske Steder. Som Vederlag for Biskopgodset paa Bornholm overlades Varberg Slot med underliggende Herreder til Lunde Domkirke. Kongen slutter med at udtale Haabet om, at Boringholm Slot og Land med det snarreste maa komme igen til Lunde Domkirke, og skal den gejstlige Jurisdiktion paa Øen stedsse være som tilforn.

Lybæk modtager da Slot og Land med Undtagelse af den gejstlige Jurisdiktion. De forpligter sig til heraf at svare Mandfølge, Landeværn m. m. De maa ikke forringe eller forkorte Slot, Land, Len, Bygninger m. m., men holde alt efter gammel Ret, Sædvane og Skik. Skulde Slot og Land fravindes dem ved en fælles Fjende, da skulde de hjælpes endrægtelig med Kronen til at vinde det igen.

Den første lybske Foged hed Bernt Knop og han beretter den 14. Nov. 1525, at han har modtaget Slottet af Mikkel Hals, og at dette var ganske øde og nedbrudt og uden Tegl og Spærreværk. Inventaret var meget ringe og det vigtigste heraf var 70 Td. Malt og 10 Td. Øl og noget Petalie. Bestykingen paa Murene indskrænkede sig til 2 Skerpentiner med 2 Kamre og 3 gamle Hagebøsser.

Ifølge Bernt Knops Bestalling blev han Foged paa følgende Vilkaar: Det Kvæg og Fæ, som behøves til Slottets Nødtørft, skal anskaffes og betales halvt af det lybske Raad og halvt af Knop, ligesom Udbyttet heraf deles halvt mellem begge Parter. Hvad der avles paa Slotsmarken, skal Sæden forud frataget, deles paa den samme Maade. Han skal paa egen Regning holde Heste til Rytterne paa Slottet og selv staa Skade paa Hestene. Om denne forsaarsages af Fjender, Skalke eller Misundere, da skal Raadet komme ham til Hjælp.

1557 anvendte Lybækkerne 275 Mark og 6 Skilling Danske paa Slottets Forbedring.

Under „Grevens Fejde“ (1533—36) var Lybæk paa Kongens Modstanderes Side; men dette vedrørte kun Bornholm for saa vidt som Kongen (Kr. III) den 20. August 1535 opfordrede Bønder og Almue paa Bornholm til at gøre Oprør mod Lybækkerne, hvortil han lovede dem Hjælp og Undsætning.

Oprøret fandt Sted paa Syd-bornholm under Anførsel af Mogens Uf, men kvaltes i Blod af de lybske Knægte, og Kongens Skibe kom ikke i rette Tid formedels Uvej. Mogens Uf undslap til Skaane, medens de Oprørere, som Lybækkerne kunde faa fat i, blev fængslede og sat „up den Torn“. Paa Kongens Forbud blev der dog farets forholdsvist skaa-somt frem imod dem, adskillige slap med svære Bøder, andre maatte dog afgive en Haand eller Halsen for Bøddeløksen. Strenge Forbud udgik om at aflevere alle Lurangler, lange Rør, Harnisker, Armbrøster og andre Krigsvaaben, og Overtrædelser straffedes paa det strengeste. Som en udsøgt Haan tvang Bernt Knop Bornholmerne til at forfærdige 5 Sølvbægre med nedværdigende Indskrifter. Disse Bægre sendtes til Lybæk, hvor de vistnok endnu findes.

Bernt Knop nøjedes dog ikke med at udskrive de Skatter, der tilkom ham, men tog adskilligt mere. Hvad han ikke tog, det tog Kongen, og Følgen blev, at Landet ganske forarmedes af den blodige Udsugning.

Bornholmerne klagede da ogsaa idelig til Kongen, og 1543 sendtes en dansk Kommission derover for at dømme mellem Bornholmerne og de lybske Hovedsmænd. Der fremkom 122 Klager, som alle kendtes berettigede.

Adskillige havde han ladet halshugge og inddraget deres Gods, en Mand klager over, at hans Svigermoder uden Bevis blev brændt som Heks og hendes Gods inddraget, en anden over at være idømt 30 Daler og 30 Mark, fordi han ikke vilde drikke Lensmandens Skaal før han drak Gud Faders Skaal, nogle var halshuggede for at have været oprørske i Fejden, skønt dette var ubevist, en for at have dulgt en Staalbue, skønt Lensmanden ikke havde Bevis derpaa, en maatte bøde 1 Støkke Gøttersk, 1 Ske paa 4 Lod Sølv og 1 Okse, fordi han ikke kunde age saa stort et Tømmertræ til Slottet, som Bernt Knop vilde have. En maatte bøde for at have bestukket Portneren paa Slottet til at annamme for smaa Læs Ved af ham, naar han kørte Ydelæs til Slottet, en for at have hjulpet en Fredløs. En Skomager i Hasle var til Gilde med lybske Svende og tabte en Ske. Svendene klagede over Beskyldning for at have taget den. Skomageren maa bøde en Ske paa 4 Lod samt 14 Mark. Niels Sjællandsfar beklager at B. K. satte ham i Taarnet i 21 Uger og siden lod ham tjene for sig i 5 Aar og derefter lod hugge 2 Fingre af ham, hvortil B. K. ingen Ret havde. 2 Mænd maatte betale 100 Mark „at løse deres Hals med“ for at have ført 2 Landsknægte fra Landet, skønt disse have Lensmandens eget Pas. En Kone maatte bøde to Par lyseske Klæder, en Sølvring m. m. for at hun lo af 2 Kvinder, der kaldte hverandre Bernt Knops Horer. En Mand beskattedes 8 Lod Sølv, 1 Hoseklæde og mere Gods, fordi B. K.s Karl vilde hugge ham, men gjorde dog ingen Skade. En blev beskattet, fordi han var tilsagt at age, men ikke kunde for Sne og Uvej. En maatte bøde, fordi han ikke vilde drikke de lybske Herrens Skaal. En har han slaet og traadt under Hestefødder. En maa bøde 30 Lod Sølv, fordi hans Dreng slog en anden Dreng med en Sten. En er blevet slaet med en Stridshammer, en Mand er halshugget. B. K. undskylder sig med, at han vilde hænge ham, men paa Slægt og Venners Forbøn lod han ham halshugge. Han maatte dog er-

statte Sønnen 40 Mark Pendinge derfor. Ialt maatte B. K. erstatte Klagerne med over 4000 Lod Sølv. Et af Klagepunkterne gik ud paa, at Lybækkerne trods Forbudet havde udvidet Fæstningen. De lybske Kommissionsmedlemmer benægtede det; men saa fremlagdes der en „Kontrafej“, som viste Rigtigheden af Klagen.

Klagerne bevirkede, at Bernt Knop 1543 blev afsat og erstattet med Junker Blasius van Wickede. Bernt Knop blev dog i nogen Tid paa Slottet for at afvikle sine mange Gældsposter. Medens dette fandt Sted, opkom en interessant Giftmordsaffære, som synes at vise, at B. K. har forsøgt at skaffe sig af med sin Medbejler til Embedet.

Elegante Brevmapper med silkeforede Konvolutter og Luksusbrevpapir med paatrykt Navn for kun 1,50—2,00 Kr.

Allinge Bogtrykkeri.

Gaa ikke over Aaen eller Vand

Køb Deres Forbrug af Sodavand fra

Mineralvandsfabriken

BORNHOLM

Sandvig

Telefon 25

Prima Høstbindegarn

Bedste Kvalitet. — Billigste Pris.

Produkten.

Kunstgødning til Efteraarslevering.

Bestillinger bedes venligst indgivet til

Produkten.

Har De endnu ikke tjæret Tagene,

saa kan det alligevel naas. Vi har den fineste Taglak og Tjære til billigste Priser.

Produkten.

Alle Metervarer

udsælges til ekstra billige Priser.

En Del Rester til ca. halv Pris.

◆◆ Benyt Lejligheden og køb billigt. ◆◆

Samuelsen

Klemensker

Fløde-Iscreme

fra Bornholms Flødeiscreme-Fabrik.

I Anledning af den stadig større Efterspørgsel efter vor Flødeis i Allinge-Sandvig har vi oprettet et Depot hos

Hr. Chr. Jørgensen, Allinge, Tlf. 144,

hvor der altid vil være Lager af alle gangbare Mærker og Kvaliteter i Flødeis. Vi anbefaler Publikum at henvende dem til nævnte Depot, som er aabent fra 8 Form. til 10 Aften.

Ærbødigst.

Bornholms iscreme-Fabrik.

Anton Sonnes Byggeforretning

Indehaver: P. Petersen.

Alt Byggearbejde, Nybygninger og Reparationer, udføres hurtigt og billigt. Overslag udarbejdes

Et Parti gode Senge billigt til Salg.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 865.

Chr. Dideriksen, Rønne.

Tlf. 865

Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.

I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.

Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Over Land

til Simrishamn, Malmø og København.

S/S Hammershus sejler fra Allinge Kl. 9 Mandag, Tirsdag, Torsdag og Lørdag. — Søndag Kl. 8 og 18,30. Ank. til København 1,20. Hurtigste, billigste og bekvemste Reiserute. Enkeltbillet gælder Tur—Retur.

Simrishamn samme Dag 5 Kr.

Christiansø—Gudhjem Onsdag og Fredag m. Afg. fra Allinge 9,30. Pris 4 og 2 Kr.

Nærmere ved Turistbureauet, Sandvig, Tlf. 100, og Dampskibsexp. i Allinge, Tlf. 75.

C. Josefsens Skræderforretning

anbefales.

1ste Klasses Arbejde. Klædelager forefindes.

Tf. 28.

Reparationer og Presning udføres omhyggeligt og billigt.

Bornholms Spare- og Laanekasses Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa 3 Mdrs. Opsigelse 4,5 pCt. p. a. Alm. Sparekassetilkaar 4